Dosar nr. 4r-338/25 Judecătoria Căușeni, sediul Central

PIGD nr. 4-24099556-02-4r-24012025 Judecător: Negru Nicolae

D E C I Z I E

29 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător Juganari Marcel

Judecători Pîslariuc Vitalie și Mămăligă Natalia

examinând în ordine de recurs, *fără participarea părților*, recursul declarat de Botnari Anna, împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 19 noiembrie 2024, prin care s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de contestare contestația depusă de Botnari Anna împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.***** din 12.08.2024 și deciziei de sancționare emise în privința sa, în baza art.364 alin.(10) Cod contravențional.

Procedura de înștiințare a părților a fost respectată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă :

Soluția și argumentele instanței de fond.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.***** din 12 august 2024, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, Gojan Igor, s-a reținut în acțiunile lui Botnari Anna săvârșirea contravenției prevăzute de art. 364 alin. (10) Cod contravențional, pe faptul că la data de 07.08.2024, în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, Botnari Anna a distribuit și plasat publicitate politică a partidului politic „Victoria” pe panourile publicitare din localitate.

Astfel, prin decizia agentului constatator, Botnari Anna a fost sancționată cu amendă în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul a 4 500 lei.

La 3.09.2024, Botnari Anna a depus contestație, în ordinea art.448 Cod contravențional, solicitând admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. ***** din 12.08.2024 și deciziei de sancționare emise în privința sa, în baza art.364 alin.(10) Cod contravențional, și încetarea procesului contravențional, pe motivul lipsei faptei contravenției.

Prin hotărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 19 noiembrie 2024, contestația depusă de petiționara Botnari Anna împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. ***** din 12.08.2024 și deciziei de sancționare emise în privința sa, în baza art.364 alin.(10) Cod contravențional, s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de contestare.

Solicitările recurentului:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe, Botnari Anna a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Căuşeni, sediul Central din 19 noiembrie 2024 şi emiterea unei noi decizii de declarare a nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, sau cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, instanţa de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele agentului constatator, neglijând în totalitate drepturile şi interesele făptuitorului.

Menționează că instanța de fond, eronat a ajuns la concluzia că contestația a fost depusă cu omiterea termenului de contestare, considerând că termenul se calculează de la data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, deoarece în contestația înaintată am invocat faptul că la data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție nu a primit copia acestuia şi nu cunoștea în ce este învinuită. Era în imposibilitate de a contesta un act pe care nu l-a văzut şi de care nu cunoștea. La data întocmirii procesului-verbal agentul constatator într-adevăr a venit la domiciliul ei cu încă 2 persoane, au stat la poartă și au scris ceva, însă Botnari Ana nu cunoaşte despre ce s-a discutat şi nu a primit vreo copie a actelor întocmite în privinţa sa. A făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție recepţionându-l prin intermediul oficiului poştal, cu aviz recomandat, la data de 22 august 2024. Iar, la data de 02.09.2024 a expediat contestația împotriva procesului, în interiorul termenului de contestare.

A subliniat că instanţa de fond a examinat cauza în mod superficial şi unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenţei sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăţiei contravenientului.

Procedura de citare a părților.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul Penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Aprecierea instanței de recurs.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanţă în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de Botnari Anna împotriva hotărârii Judecătoriei Căuşeni, sediul Central din 19 noiembrie 2024, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 51 Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârşită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Articolul 440 alin. (1) Cod contravențional, prevede că, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii

contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În fapt, Colegiul Penal reține că, la data de 12.08.2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Căușeni, Gojan Igor, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr. *****, potrivit căruia, la data de 07.08.2024, în s. Cîrnățeni, r-nul Căușeni, Botnari Anna a distribuit și plasat publicitate politică a partidului politic „Victoria" pe panourile publicitare din localitate, prin ce a comis fapta prevăzută de art.364 alin.(10) Cod contravențional.

Astfel, prin decizia agentului constatator, Botnari Anna a fost sancționată cu amendă în mărime de 90 unități convenționale, echivalentul a 4 500 lei.

În speță, se atestă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.***** din 12.08.2024 a fost emis în prezența făptuitoarei, însă, care a refuzat să semneze procesul-verbal, fapt confirmat prin semnăturile martorilor asistenți, precum și raportul agentului constatator din 12.08.2024.

La 3.09.2024, petiționara Botnari Anna a depus contestație, în ordinea art.448 Cod contravențional, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 ***** din 12.08.2024 și a deciziei de sancționare emise în privința sa, în baza art.364 alin.(10) Cod contravențional.

Colegiul Penal atestă, că pentru a depune o contestație, persoana este obligată să respecte anumite condiții cumulative legate de fond și de formă, inclusiv în partea ce ține de termenul înaintării contestației, or, dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, inclusiv de ordin procedural, atât timp cât acestea sunt rezonabile şi proporționale cu scopul urmărit.

În conformitate cu prevederile art. 448 alin. (1), (2) şi (3) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1]alin.(8).

În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, persoana faţă de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanţa de judecată competent să examineze contestaţia. Persoana faţă de care a fost emisă decizia şi care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît şi la pronunţarea deciziei şi nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator şi peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile

de la data începerii executării sancţiunii contravenţionale sau a perceperii despăgubirii materiale.

Colegiul Penal reține că termenul de 15 zile se calculează de la momentul aducerii la cunoștinţă contravenientului Botnari Anna a faptului încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI06 nr. ***** din 12.08.2024 și a deciziei de sancționare emise în privința sa. Fiind investită cu soluţionarea contestaţiei, dacă aceasta a fost depusă în termen, legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la constatare și sancţionarea contravenţiei.

Din materialele cauzei rezultă că contestația asupra procesului - verbal cu privire la contravenție fost depusă cu omiterea termenului prevăzut de lege, ori s-a determinat cu certitudine faptul că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența contravenientului, ceea ce denotă că aceasta cunoștea despre întocmirea actului dat, fapt ce urma a-și depune diligența cuvenită pentru a se interesa de soarta procesului verbal cu privire la contravenție, de a solicita de a fi informată, fapt care nu genera omiterea termenului de decădere de a înaintat contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție. Astfel, simpla invocare că la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, Botnari Anna nu a fost informată în ce constă actul dat, instanța de recurs le respinge ca nefondate, ori aceasta nu a prezentat nici o probă că ei nu i-a fost adusă la cunoștință procesul-verbal cu privire la contravenție din 12 august 2024, și a fost în neputință de a contesta în termenul de 15 zile, ceea ce a generat depășirea acestuia.

Totodată, în contestație Botnari Anna nu a solicitat repunerea în termenul de înaintare a contestației, ultima indicând că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa acesteia, însă, argumentul respectiv se califică ca fiind nefondat și contrar materialelor cauzei, ori în procesul-verbal cu privire la contravenție a fost consemnat că acesta a fost întocmit în prezența contravenientei/recurentei Botnari Anna, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent ***** și *****.

Instanța de recurs apreciază critic argumentul contravenientului Botnari Anna indicat în contestația depusă și recurs, precum că nu i-a fost înmânată o copie a procesului-verbal, deoarece în procesul-verbal întocmit este indicat că a fost întocmit în prezența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, care a refuzat să primească o copie a procesului-verbal.

În conformitate cu art. 443 alin. (13) Cod contravenţional, copia procesului-verbal cu privire la contravenţie se înmânează persoanei în privinţa căreia fost pornit procesul contravenţional şi victimei la cerere. În cazul procesului-verbal încheiat în absenţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, copia de pe procesul-verbal se înmânează în modul prevăzut la art. 382 alin. (6).

Cu referire la termenul de depunere a contestației, pertinentă la caz este jurisprudenţa Curții Europene a Drepturilor Omului, care a subliniat, cu mai multe ocazii, importanța termenelor pentru certitudinea juridică, în contextul dreptului la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că rolul termenelor de prescripție este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, enunţă preeminenţa dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante (caua *Dacia SRL versus Republica Moldova*, hotărârea din 18 martie 2008, §75).

Este de remarcat că art. 6 §1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului obligă instanţele judecătoreşti să-şi motiveze hotărârile lor. În cauza *Ruiz Torija versus Spania*, (hotărâre din 9 decembrie 1994), curtea a constatat că omisiunea instanţelor judecătoreşti de a motiva refuzul de a accepta o obiecţie potrivit căreia acţiunea era tardivă, a constituit o violare a acestei prevederi. Unul dintre aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului, este principiul securităţii raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanţele de judecată dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuţie.

Într-o altă ordine de idei, făptuitorul în contestația sa, or, printr-o altă cerere separată, nu a solicitat repunerea în termen al actului contestat, în conformitate cu art.448 alin. (2) din Codul contravențional, astfel, instanța de recurs stabilește lipsa oricăror temeiuri de a repune persoana în termenul de contestare, iar argumentul cum că, nu a cunoscut despre decizia de sancționare este neîntemeiat.

Așadar, potrivit circumstanțelor de fapt, se atestă că contestația pendinte nu a fost înaintată în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a procesului verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, cât și făptuitorul nu și-a motivat nici într-un fel omisiunea de a depune contestația în termenul stabilit, astfel argumentele invocate rămân a fi declarative și insuficiente pentru admiterea contestației și nu au fost prezentate probe, sau o cerere, care ar justifica repunerea sa în termen și examinarea contestației pe fond.

Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 364 alin. (10) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CoEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod contravențional.

În acest context, Colegiul Penal apreciază că instanța de fond a reținut corect tardivitatea contestației, întrucât recurenta nu a oferit explicații și dovezi convingătoare privind imposibilitatea obiectivă de a respecta termenul legal.

Respingerea contestației ca tardivă este astfel nu doar legală, ci și necesară pentru respectarea exigențelor convenționale și constituționale privind un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este nefondată, Colegiul Penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de recurenta Bornari Anna și a menține hotărârea contestată fără modificări.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), art.474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de Bornari Anna și se menține horărârea Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 19 noiembrie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător ***Juganari Marcel***

Judecător ***Pîslariuc Vitalie***

Judecător ***Mămăligă Natalia***